

Advokatų mokymo sistema ES

Rumunija

Informaciją pateikė Nacionalinė Rumunijos advokatų asociacija (*Uniunea Națională a Barourilor din România* (U.N.B.R.))
2014 m. balandžio mėn.

Rumunijos NACIONALINĖS ADVOKATŲ MOKYMO SISTEMOS APRAŠAS

1. Profesijos įgijimas

Aukštasis / universitetinis išsilavinimas	TAIP.
Privalomas teisinis išsilavinimas	TAIP.
Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti visateisiu advokatu:	<ul style="list-style-type: none"> • registracija į advokatūrą; • valstybinis egzaminas (egzaminą rengia Rumunijos nacionalinė advokatų asociacijų sąjunga (Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR)) ir jis vyksta Nacionaliniame advokatų mokymo ir profesinio tobulinimo centre (Institutul National pentru Pregătirea și Perfectionarea Avocatilor). Egzaminas yra pagrįstas Rumunijos nacionalinės advokatų asociacijos parengta ir patvirtinta metodika); • pasirengimo advokato veiklai laikotarpio užbaigimas. <p>Rumunijoje yra 2 kategorijų advokatai: advokatai, kurie yra įregistruoti į Rumunijos advokatūras;</p> <p>patarėjai teisės klausimais, kuriuos įdarbina privatūs arba viešieji subjektai arba juos paskiria</p>

	<p>viešosios įstaigos. Jie nėra registruojami į Rumunijos advokatų asociaciją.</p> <p>Patarėjai teisės klausimais privalo ginti atstovaujamos institucijos arba subjekto teises ir interesus (2013 m. lapkričio 28 d. įstatymo Nr. 514/14 straipsnis (žr. toliau „Teisinis pagrindas“)).</p>
<p>Alternatyvūs būdai tapti advokatu:</p>	<p>Alternatyviais būdais tapti advokatu gali pasinaudoti kitų profesijų atstovai.</p> <p>Asmenys, kurie išlaikė advokato kvalifikacinius egzaminus, ir asmenys, kurie turi 5 metų teisėjo, prokuroro, notaro, teisės konsultanto, teisės specialisto parlamente, prezidento administracijoje, vyriausybėje, Konstituciniame Teisme, ombudsmeno įstaigoje, Audito rūmuose arba įstatymų leidybos taryboje darbo stažą, visateisiu kvalifikuotu advokatu tampa nedalyvaudami pasirengimo advokato veiklai mokymuose arba nelaikydami valstybinio egzamino, jeigu kandidatas sėkmingai išlaikė egzaminus po to, kai užbaigė pasirengimo ankstesnėms savo pareigoms laikotarpį.</p> <p>Advokato padėjėjai, kurie ėjo parlamento nario, mero, mero pavaduotojo, apygardos tarybos pirmininko arba pirmininko pavaduotojo pareigas, tapti visateisiais kvalifikuotais advokatais gali pateikę prašymą.</p>

2. Mokymas pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu

<p>Ar yra nustatytas pasirengimo advokato veiklai laikotarpis?</p>	<p>TAIP</p>	<p>Teisinis pagrindas:</p> <p>advokatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea Nr 51/1995 (rumunų kalba) (įstatymas Nr. 51/1995 dėl vertimosi advokato profesine veikla tvarkos ir praktikos); • Advokatų statutą (paskelbtas 2011 m. gruodžio 19 d. oficialiajame
---	--------------------	--

		<p>leidinyje Nr. 898);</p> <p>patarėjai teisės klausimais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea nr. 514 din 28 noiembrie 2003 (rumunų kalba); (2003 m. lapkričio 28 d. įstatymas Nr. 514 anglų kalba).
Ar šis laikotarpis privalomas?	TAIP	<p>Nustatyta trukmė:</p> <p>2 metai (advokatams ir patarėjams teisės klausimais).</p>
Už pasirengimo advokato veiklai mokymą atsakingų institucijų rūšys	<p>Advokatai:</p> <p>Institutul National pentru Pregatirea si Perfectionarea Avocatilor</p> <p>(Nacionalinis advokatų mokymo ir profesinio tobulinimo institutas).</p> <p>Patarėjai teisės klausimais:</p> <p>Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din Romania</p> <p>(Rumunijos patarėjų teisės klausimais kolegijų sąjunga).</p>	
Pasirengimo advokato veiklai mokymo forma:	<ul style="list-style-type: none"> • advokatai: praktika, kuriai vadovauja privatus praktikuojantis advokatas; • patarėjai teisės klausimais privalo pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu dalyvauti mokymo kursuose ir jiems vadovauja vyresnysis patarėjas teisės klausimais. 	
Stojamasis egzaminas / patikrinimas prieš pasirengimo advokato veiklai laikotarpį	TAIP	<ul style="list-style-type: none"> • Diplomo patikrinimas ir (arba) patvirtinimas.
Pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu taikoma parengta mokymo programa	<p>TAIP.</p> <p>Pagrindinės aptariamoms temos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • civilinė teisė ir civilinio proceso teisė; • baudžiamoji teisė ir baudžiamojo proceso teisė; • ES teisė, Europos žmogaus teisių konvencijos teisė; 	

		<ul style="list-style-type: none"> advokatų profesinis statusas, profesinės organizacijos valdymas, konkurencijos teisė.
Specialūs reikalavimai, susiję su ES teisės ir kalbų mokymu:		<p>Su ES teise susiję reikalavimai. Aptariamose temose:</p> <ul style="list-style-type: none"> ES institucijos; ES teisės aktai; ES Teisingumo Teismas; ES teismų praktika. <p>Kalbų mokymui netaikomi jokie reikalavimai.</p>
Pasirengimo advokato veiklai laikotarpis skirstomas į keletą etapų:	TAIP	<ul style="list-style-type: none"> skirtingais laikotarpio etapais aptariami skirtingi teisės aspektai; skirtingi laikotarpio etapai vyksta įvairių instancijų teismuose; skirtingais laikotarpio etapais aptariami įvairūs advokato profesijos aspektai.
Pasibaigusio pasirengimo advokato veiklai laikotarpio vertinimas / egzaminas:	TAIP	<ul style="list-style-type: none"> egzaminai raštu; egzaminai žodžiu.
3. Tęstinio mokymo sistema		
Tęstinio mokymo ir specializuoto mokymo diferenciacija		NE.
Su tęstiniu mokymu susijusios pareigos	TAIP	<p>Teisinis pagrindas:</p> <p>Įstatymo Nr. 51/1995 23 straipsnio 4 dalis ir Advokatų statuto 3 skirsnis (214–317 straipsniai).</p> <ul style="list-style-type: none"> įstatyme nustatytos su privalomu mokymu susijusios pareigos. Advokatūros vidaus taisyklėse nustatytos su privalomu mokymu susijusios pareigos.
Su specializuotu mokymu susijusios	NE	Specializuotas mokymas neminimas nei įstatyme, nei vidaus taisyklėse.

pareigos		
Su užsienio kalbų mokymusi susijusios pareigos	Nenustatyta jokių pareigų.	
Pareigos, susijusios su ES teisės turiniu atsižvelgiant į tęstinį / specializuotą mokymą.	TAIP, remiantis teisiniu pagrindu. Tęstinis mokymas reiškia žinių atnaujinimą: <ul style="list-style-type: none"> • naujose teisės srityse; • srityse, susijusiose su Europos Sąjungoje taikomomis procedūromis ir teisės aktais; advokatų tęstinio mokymo lygis turėtų atitikti kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse suteikiamo advokatų tęstinio mokymo lygį.	
<i>4. Akreditavimo sistemos ir mokymo paslaugų teikėjai</i>		
Akreditacijos galimybė:	<ul style="list-style-type: none"> • galimybė akredituoti mokymo kursus; • galimybė akredituoti nacionalinius mokymo paslaugų teikėjus. 	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių akredituotą tęstinio mokymo veiklą, skaičius	21–50.	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių akredituotą tęstinio mokymo veiklą, rūšis	Advokatūra.	
Veikla ir metodai		
Su tęstiniu arba specializuotu mokymu susijusias pareigas atitinkančios mokymo veiklos rūšys:	<ul style="list-style-type: none"> • dalyvavimas individualiose mokymo sesijose; • nuotolinio mokymo sesijų užbaigimas; • e. mokymosi modulių užbaigimas; • vaizdo seminaro internete 	Dalyvavimas kitoje valstybėje narėje vykdomoje mokymo veikloje. Taip , su tęstiniu mokymu susijusios pareigos gali būti įvykdomos dalyvaujant kitoje ES valstybėje narėje vykdomoje

	<p>stebėjimas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mišrios mokymosi veiklos užbaigimas; • dalyvavimas mokymo konferencijose; • dalyvavimas mokymo veikloje kaip instruktoriui ar mokytojui; • straipsnių rašymas ir (arba) publikacijos. 	<p>mokymo veikloje.</p>
--	---	-------------------------

5. Mokymo veiklos priežiūra

<p>Organizacijos, padedančios vykdyti tęstinio mokymo veiklos priežiūrą</p>	<p>Advokatūra.</p>
<p>Priežiūros procesas</p>	<p>Vertinama, kaip įgyvendinami rašytiniai advokatūros reikalavimai.</p>

Šaltinis: Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos (CCBE) ir Europos viešojo administravimo instituto (EVAI) įgyvendintas Europos teisėjų mokymo bandomasis projektas „2 dalis. Advokatams skirta ES teisės mokymo būklės tyrimas“.